

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion Philostorgiu Kai Theodōru

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

XXV. Quomodo Chosroes ob res prospere à Justiniano gestas invidiâ
stimulatus bellum intulit Romanis, multasque urbes Imperii Romani, atque
in his magnam Antiochiam destruxit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

CAP. XXV.

Κεφ. κέ.

Quomodo Chosroes obres prospere a Justiniano gestas invidia stimulatus, bellum intulit Romanis, multasque urbes Imperii Romani, atq; in his magnam Antiochiam destruxit.

REFERTUR præterea ab eodem Procopio, qualiter Chosroes, cum res in Africa atque Italia tam feliciter successisse Imperio Romano didicisset, invidia supra modum exarserit, & quædam objecerit Romanis, fœdus ab illis violatum esse dicens, ruptamque pacem quæ inter ipsos convenerat. Justinianus verò, primum quidem legatos ad Chosroem miserit, qui illi suaderent ne pacem illam interminabilem quæ inter ipsos iacta fuerat, dissolveret, neve pacta violaret; sed ut potius si quid controversum erat, examinaretur, & amice componeretur. Chosroes contra, invidia stimulis intus illum pungentibus agitatus, nullam conditionem admiserit, sed cum ingenti exercitu in fines Romanorum invaserit, anno decimo tertio Imperii Justiniani. Narrat porro idem Procopius, quomodo Chosroes urbem Sura ad ripas Euphratis sitam cepit ac destruxerit, cum alia quidem illis spondere visus esset, alia verò omnia in eos impie ac nefarie admisisset, & fraude potius quam armis urbem occupasset. Quomodo item Berceam incenderit, atque exinde urbem Antiochiam aggressus sit, quo tempore Ephraemius piscopatam ejus loci administrabat. Qui tamen civitatem illam deseruerat, propterea quod nihil ipsi ex animi sententia succedebat. Hic Ecclesiam, & quæ circa illam erant ædificia, servasse dicitur, cum Ecclesiam sacris donatiis exornasset eo consilio, ut hoc illi redemptionis pretium esset. Describitur etiam ab eodem Procopio, & luculente exponitur expugnatio urbis Antiochiæ, & quomodo Chosroes eam cepit, & cuncta igni ac ferro vastaverit. Quomodo item Seleuciam venerit, quæ urbs est vicina Antiochiæ: deinde ad suburbanum Daphnes: post hæc Apameam profectus sit, cujus urbis Episcopatum eo tempore administrabat Thomas, vir dictis factisque admirabilis. Qui quidem prudenti consilio usus, equestres ludos unâ cum Chosroeo in Circo spectare contra Ecclesiasticum morem non recusavit, gratificari Chosroei studens modis omnibus; ejusque

ὡς ὁ χοςρόης φρόνη τακείῃ ἐπὶ ταῖς ἐπιχειρήσεις ἐστρατεύσας Ῥωμαίων ἐστράτευσεν, καὶ πλείους πόλεις κατὰ τὴν ἰστανίαν ἐστράτευσεν, καὶ τὴν μεγάλην ἀντιόχειαν.

Ὡς ἂν τὸ πρῶτον καὶ τὰ δευτέρως ὅτι γε χοςρόης ἐπειδὴ ἔγνω τὰ τε ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἐν Ἰταλίᾳ σικωνεχθέντα δεξιῶς τῶν Ῥωμαίων Ἰπικροβία, πρὸς φρόνον ὄξαιται ἤρθη ἐπεκαλῆς τὴν ἰστανίαν Ῥωμαίων δεξιῶς, παραπονιδέας λέγων, καὶ τὴν συγκεκμημένην λελύσας καὶ πρῶτα μὴν Ἰστανίαν πρὸς εἰς διαπέμψας πρὸς χοςρόην, πρὸς αὐτὸν μὴ τὴν φρόνον ἀπέραντον εἰρήνην παραλύσας, μὴ δὲ λυμῆνας τοῖς συγκεκμημένοις, ζήτηθῆναι δὲ τὰ ἀμφίλογα, καὶ τὴν φιλίω διαλεθῆναι πρὸς τὸν δὲ φρόνον ἀλλοτρίως ὑπὸ τῶν ἐνδοθεν κυκλῶν φρόνον, καὶ τὴν ἀλλόγων πρὸς δεξιῶς στρατῶν μεγαλὴν τὴν Ῥωμαίων ἐπελθεῖν γῆν, τρεῖτον καὶ δεκάτην ἔτ' ἀγῶνι Ἰστανίαν καὶ τὴν Ῥωμαίων ἰστανίαν βασιλείαν, καὶ συγκεκμημένης, ὅπως ὁ χοςρόης σὲρρον τὴν πόλιν πρὸς ταῖς πόλεις ὄξαιται φράτε κειμένην ἐν πολιορκίᾳ κατὰ τὴν ἑτέρα σικωνιδέας ὄξαιται, ἑτέρα δὲ πρὸς αὐτὸν ἀνύσας, τὰ πάντα ἀνοσιώτατα, τοῖς συγκεκμημένοις ἔδεν πρὸς σαρκῶς, καὶ δόλῳ μάλιστα πολέμῳ τῆς πόλεως ἐγκρατῆς γενονῶς, ὅπως τε ἡ βέρριαν ἐπέπρσαν, εἶτα καὶ τὴν ἐπὶ ἀντιόχειαν ἐφοδόν, ἐφραμίς μὴν Ἰπικοποῦ τὴν πόλιν, καὶ ἀλεοιτότ' αὐτὴν, μὴ δὲ ἀνὸς αὐτῶν κατὰ σκοπὸν πρὸς αὐτὸν ὅς τὸ ἐκκλησίαν ἐκ τὰ ἀμφ' αὐτὴν πάντα ἀπέκτισαμλέγε, κατακοσμήσας τοῖς ἱεροῖς ἀναθήμασιν, ἵνα λύτρα τὰ ἡγήσῃ ἀναγχαθῆναι ἑκ παλαιῶς ἐκτίθε, καὶ τῆς ἀντιόχειας πρὸς τὴν ἀλώσιν πρὸς αὐτὸν χοςρόης Ἰστανίαν, καὶ ὡς πάντα δόλοισι κλειῶν τε καὶ ἐπιπρὸς χοςρόης, ὅπως τε τὴν γείτονα σελάνικειαν γέγονεν, ἐν δ' ἀφῆτε τὸ πρὸς αὐτὸν, καὶ τὴν ἀπαμείων, θωμά τὸν αὐτοσετῆς ἐκκλησίας φρόνον διέποσιν, ἀνδρὸς λόγῳ τῶν ἔργῳ δυνατώτατος ὅς καὶ συνθεασάσθαι τὸν χοςρόην τὴν τῶν ἵππων ἀμιλλαν ἐν τῇ ἵππιδρομίᾳ πρὸς τὸ νενομισμένον, ὅπως ὑπὸ τῆς παντοῦς χοςρόην φερραπιδων τε καὶ

ἡμερῶν μὲν ὁ ἀνὴρ καὶ χροσρόης ἤρετο, εἶπε δὲ ἡθε-
 λον αὐτὸν ἀνά τιμὴν οἰκίαν θρασάδης πόλιν.
 ὁ δὲ φασιν ἀληθεύοντες εἶπεν, ὡς εἶχ' ἡδίστα
 τὸν χροσρόην ὁρῶν καὶ τὴν οἰκίαν πόλιν. ἀ καὶ
 θαυμάσαι φασὶ τὸν χροσρόην, τῆς ἀληθεί-
 ας τὸν ἀνδρα δικαίως ἀγάμενον.

Κεφ. κς'.

Περί τῶν γενομένων ἐν ἀπαμείῳ τῆς τιμῆς καὶ
 ζωοποιῆς ξύλου τῆς αὐρῆς.

Ἐπεὶ δὲ ἡ τοῦ ἰσοεῖας ὡς γεγόναμεν, λέ-
 ξω καὶ τὸ γεγονός αὐτῶς θαύμα, ὃ τῆς β
 παύσεως ἰσοεῖας ἀξίον καθέστηκεν. ὅτε τὴν
 αὐτοῦ πυρπολεῖσθαι τῆς ἀπαμείων οἱ παῖδες
 ἐργάσασαν, ἰκέτευον τὸν λελεῖμένον μοι θω-
 μάην, τὸν ᾧ τὸν καὶ ζωοποιῶν τῆς αὐρῆς ξύ-
 λον ᾧ τὸν εἰωθὸς παρενεγκεῖν τε καὶ παρ-
 θεῖναι, ὡς ἀντατελοῦσθαι ὁρῶν τε καὶ κατα-
 παύσασθαι, τὴν μόνω τῆς ἀνθρώπων ᾧ τῆς
 εἰωνίου, ἐφόδιόν τε λαβοῦν τῆς ἐτέρας βιοτῆς,
 διαποροῦσθαι αὐτῶς τῆς πικρῆς αὐρῆς πρὸς
 τὴν ἀμείων λήξιν. ὁ δὲ καὶ πεπραχὼς ὁ
 θωμάς, παρῆρται τὸ ζωοποιῶν ξύλον, ῥη-
 τὰς ἐπαγγέλλας ἡμέρας τῆς παρῆρσεως, C
 ὡς ἀν' εἶη καὶ πᾶσι τοῖς ἀστυγέτοισιν ἀλι-
 πτωτά, καὶ τῆς ἐντελευτῆς ᾧ τῆς ἀπο-
 στασίας φοιτῶσι γὰρ μετὰ τῆς ἀλλων καὶ
 οἱ εἰς φῶς με παραγαγόντες, εἰς χαμαδι-
 δασκάλου φοιτῶν ᾧ με παρῆρτοί. ὡς
 δὲ ἐν παρῆρσεως τε καὶ καταπαύσεως
 τὸν τιμὸν ἡξιώθημεν αὐρῆν, ἄρας ὁ θω-
 μάς ἀμφοτέρω χεῖρε, τὸ τῆς δεξιᾶς κα-
 τὰρας ἐξαλειπῆρτον ᾧ αὐρῆς ξύλον ἐπε-
 δέικεν, πάντη τῶν θεῶν ἀνακτόρων παρῆρ-
 τῶν, ὡς παρῆρται ταῖς κυρίαις τῶν παρῆρση-
 σων ἡμέραις εἰδῆσο' εἶπε δὲ ἡ τῶν θωμά με D
 διασπῆρται πρὸς μέγα τι χρῆμα σελαγί-
 σθαι, ἢ κατακαίωσθαι, ὡς πάντα τὸν χῶ-
 ρον εἶδα παρῆρσεως τὸν τιμὸν ἐπεδέικεν αὐ-
 ρῆν ἐμπύραδ' ὁρῶν καὶ γεγονός εἶχ' ἀπαξ,
 εἰδῆσθαι, ἀλλὰ καὶ πολλάκις, ᾧ ἰερέως πάντα τὸν
 αὐτῶς χῶρον παρῆρσεως, καὶ ᾧ ἀθροῦσθαι
 λέω τῆτο γῆρας θωμάν δὲ σωπαρῆρσεως. ὅπερ
 καὶ τὴν χροσρόην ᾧ τῆς ἀπαμείων
 παρῆρσεως. ἀνέβη τὸν καὶ εἰκὼν
 ἀνά τὸν ὄρθρον τῶν ἀνακτόρων, ταῦτα τοῖς

Aanimum mitigare. Idem interroganti
 eum Chosroi, num libenter ipsum in
 sua civitate visurus esset, respondisse
 fertur, ex animi sui sententia se haud-
 quaquam libenti animo illum in sua ci-
 vitate visurum esse. Quod responsum
 admiratus esse dicitur Chosroes, &
 propter studium veritatis hunc virum
 merito suspexisse.

CAP. XXVI.

De pretiosi ac vivifici ligni S. Crucis miraculo,
 quod Apamia factum est.

SEd quoniam in hunc sermonem
 delapsus sum, miraculum quod
 tunc Apamiae factum est non silebo,
 quippe quod huic operi nostro inferi
 mereatur. Cum urbem Antiochiam à
 Chosroe incensam esse didicissent A-
 pamienses, postularunt suppliciter à
 Thoma, cujus supra mentionem feci, ut
 salutare ac vivificum crucis lignum
 praeferret consuetum morem proferret,
 atque omnium oculis exponeret: ut u-
 nicam hanc mortalium salutem postre-
 mum cernere ac deosculari ipsis lice-
 ret, atque hoc ipsis ad alteram vitam ef-
 ferret viaticum, veneranda scilicet et ecce
 ipsos ad meliorem sortem transportan-
 te. Annuit eorum precibus Thomas, &
 vivificum lignum deprecatus, indiētis
 certis diebus quibus proponeretur, ut
 omnes finitimi eo confluere, & salutis
 inde promanantis participes fieri possēt.
 Eò igitur parentes mei unà cum reli-
 quis se contulerunt, me quoque qui tunc
 Grammaticorum scholas frequentabā,
 secum deducentes. Itaque eo tempore
 quo venerandam crucem adorare ac
 deosculari meruimus, Thomas elatis
 sursum manibus, lignum crucis quod
 veterem maledictionem abolevit, uni-
 versam ædem sacram circumiens o-
 stendit, sicut in solennibus adoratio-
 num diebus fieri consueverat. Progre-
 dientem verò Thomam sequebatur in-
 gens flamma, non illa quidem ambu-
 tens, sed coruscans: adeo ut totus ille
 locus in quo consistens Thomas vene-
 randam crucem ostendebat, conflag-
 rare videretur. Neque hoc semel at-
 que iterum, sed sæpius factum est. cum
 Episcopus univerium illum locum cir-
 cumiret, & populus illic congregatus
 Thomam enixe rogaret, id ut fieret.
 Ea res futuram Apamiensibus salutem
 prædixit. Dedicata est igitur ima-
 go in lacunari ædis sacrae, quæ hoc